

Welkom Frank Kunneman en zijn gasten, docenten, cursisten en partners.

Dank aan Ena Dankmeyer voor haar gastvrijheid

Excuses voor onze hoofdredacteur Bunchi Römer, die in verband met ziekte van haar man en de staking van de thuiszorg, niet kan komen.

Deze ochtend wordt u aangeboden door Frank Kunneman en verzorgd door de redactie van het tijdschrift Kristòf en een paar enthousiaste vrienden.

Het tijdschrift Kristòf is een sociaal-cultureel tijdschrift wat bestaat sinds 1974, maar dat vorig jaar een doorstart heeft gemaakt. Het ziet er nu veel mooier uit, mooier papier, veel kleur en meer artikelen. Het is een tijdschrift in vier talen. U vindt er dus artikelen in het Papiamentu, het Nederlands, Engels en Spaans. Zonder vertalingen. Dat klinkt voor Europese Nederlanders vreemder dan hier op Curaçao. Wij gaan er van uit dat de Curaçaoenaars de artikelen in deze vier talen kunnen lezen en begrijpen. Af en toe krijg ik wel de vraag of we geen vertalingen bij kunnen voegen of samenvattingen in het Nederlands. Het is dan wel opvallend dat deze vraag tot nu toe alleen gesteld is door Europese Nederlanders die nog niet zo lang op Curaçao wonen.

Oorspronkelijk is in 1974 opgezet om aan te tonen dat wetenschappelijke artikelen ook in het Papiamentu gepubliceerd konden worden. Dat is nu niet meer nodig. Het Papiamentu wordt nu algemeen geaccepteerd als een taal die volwassen is, net zo goed bruikbaar als andere talen.

Tijdens de receptie afgelopen zondag vroeg een van u me waarom we niet het Papiamentu en het Nederlands afschaften en overgingen op het Engels en Spaans. Ik kan u zeggen dat wij trots zijn op onze eigen taal.

Papiamentu is oorspronkelijk een lingua franca, een taal die ontstond in het handelscentrum Curaçao, een kruispunt van handel uit Europa, Noord-Amerika en Zuid-Amerika, waarbij veel, van het zware werk in de haven gedaan werd door slaven en vrije zwarten die nog veel kennis hadden van hun oorspronkelijke Afrikaanse talen. Zulke Lingua Franca ontstonden op heel veel eilanden in het Caribische Gebied, net als langs de kust van Afrika en Azië. Elke taal weer een beetje anders, aangepast aan de bemanningen van de schepen die havens aandeden. Maar het Papiamentu, een mengeling van Spaans, Portugees, Engels, en Nederlands, was wezenlijk anders dan de andere lingua

franca. Overall elders was deze taal de taal van de haven, van de werklieden, van de lagere sociale klasse. Op Curaçao daarentegen was en is het Papiamentu de taal die door iedereen gesproken wordt. Ook door de rijke kooplieden, de bankiers, het kantoorpersoneel, en noem maar op, dus door mensen uit alle sociale klassen. En dat was al zo in het begin van de negentiende eeuw en waarschijnlijk al eerder. De enige uitzonderingen waren de Nederlandse ambtenaren die uit Europa kwamen en na drie of vijf jaar weer terugkeerden naar het moederland. Zij pasten zich niet aan. Maar besloten zij op Curaçao te blijven dan was het zaak zo vlug mogelijk je het Papiamentu eigen te maken om deel uit te maken van de samenleving. In de 19^e eeuw was het onderwijs nog veelal in het Spaans. Er waren geen leerboeken in het Papiamentu. Met de invoering van de leerplicht in Nederland werd die ook ingevoerd in de koloniën en er kwamen onderwijzers uit Nederland, religieuzen, missionarissen, fraters en zusters. Die spraken alleen maar Nederlands en gaven in die taal onderwijs. Maar na de tweede wereldoorlog was de tijd van de religieuzen voorbij. Er kwamen onderwijzersopleidingen voor lokale studenten en na nog een tiental jaren was bijna het hele onderwijzersbestand lokaal. Toen begonnen we ons af te vragen waarom we kinderen in het Nederlands les zouden geven als zijzelf en al hun leraren zodra ze het klaslokaal uit waren alleen nog Papiamentu spraken. Zo zijn er methodes ontwikkeld en is nu het Papiamentu de taal waarin onze kinderen leren lezen en schrijven. We weten natuurlijk dat we op een klein eiland wonen en naar het zuiden Spaans nodig hebben, naar het Noorden Engels nodig hebben en richting Europa, waar veel van onze jongelui gaan studeren, Nederlands. Dus al vanaf de basisschool leren onze kinderen die drie vreemde talen.

Veel Curaçaoenaars vliegen uit. We zijn nog steeds een eiland met veel internationale contacten. Zo kunt u in Kristòf artikelen vinden van Curaçaoenaars die in de Verenigde Staten wonen, zoals Janchi Beaujon, van Maggie Eybrechts, een psychologe die in Nederland woont of van Jose Dovale Prado uit Venezuela, van Diahann Atacho, die in IJsland bezig is met haar Phd in Medical neuroscience of gedichten van Henri Tore op Bonaire. Natuurlijk naast allerlei artikelen en gedichten van mensen die op Curaçao wonen.

U hoort het, sociaal cultureel is voor ons een heel breed gegeven. Maakt u zich geen zorgen, we nemen ook juridische artikelen op. Voor een van de komende nummers rekenen we op een bijdrage van Frank Kunneman.

Voor vanochtend hebben we een veelzijdig programma voor u gemaakt, met lezingen, muziek poëzie en proza en ik hoop dat u aan het eind van de ochtend niet alleen de juridische zaken maar ook de cultuur van Curaçao een warm hart toedraagt.

We beginnen met poëzie, voor u uitgezocht door Lucille Berry-Haseth, zelf dichteres, maar ook voordrachtskunstenaar en een enthousiaste promotor van het Papiamentu.